

VPP

Valsts pētījumu
programma

Ilgspējīga enerģētika

Profesore **Andra Blumberga**

Vides aizsardzības un siltuma sistēmu institūts
Elektrotehnikas un vides inženierzinātņu fakultāte

Rīgas Tehniskā universitāte

20.10.2021.

RĪGAS TEHNISKĀ
UNIVERSITĀTE

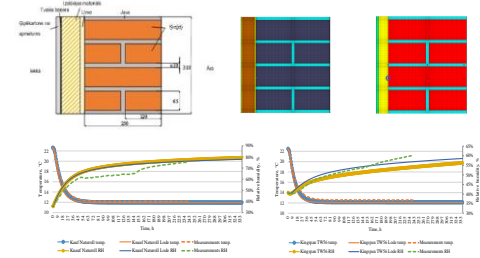
RTU
VASSI

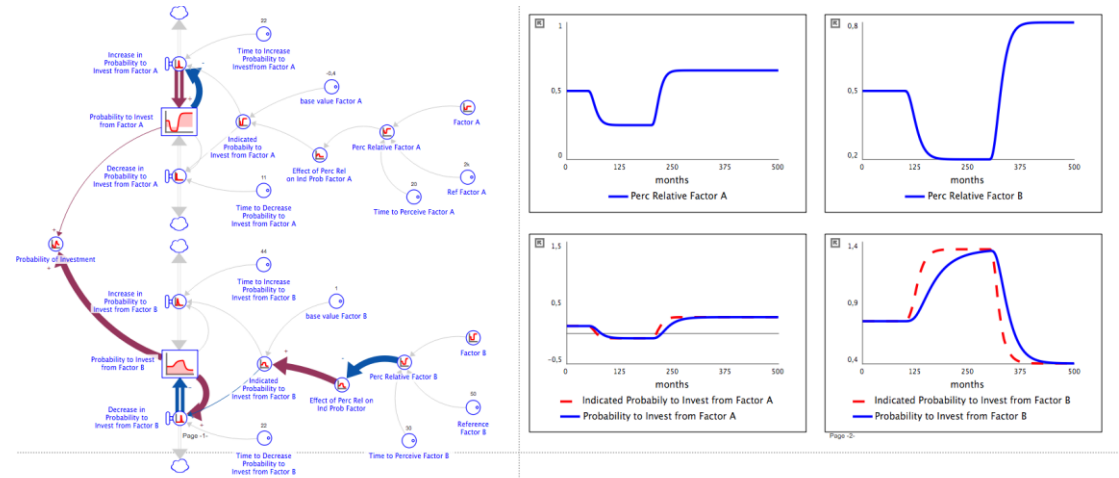
Zinātniskie rādītāji un pētniecības virzieni

- Hirša indekss: 18
- Publikāciju skaits SCOPUS: 114

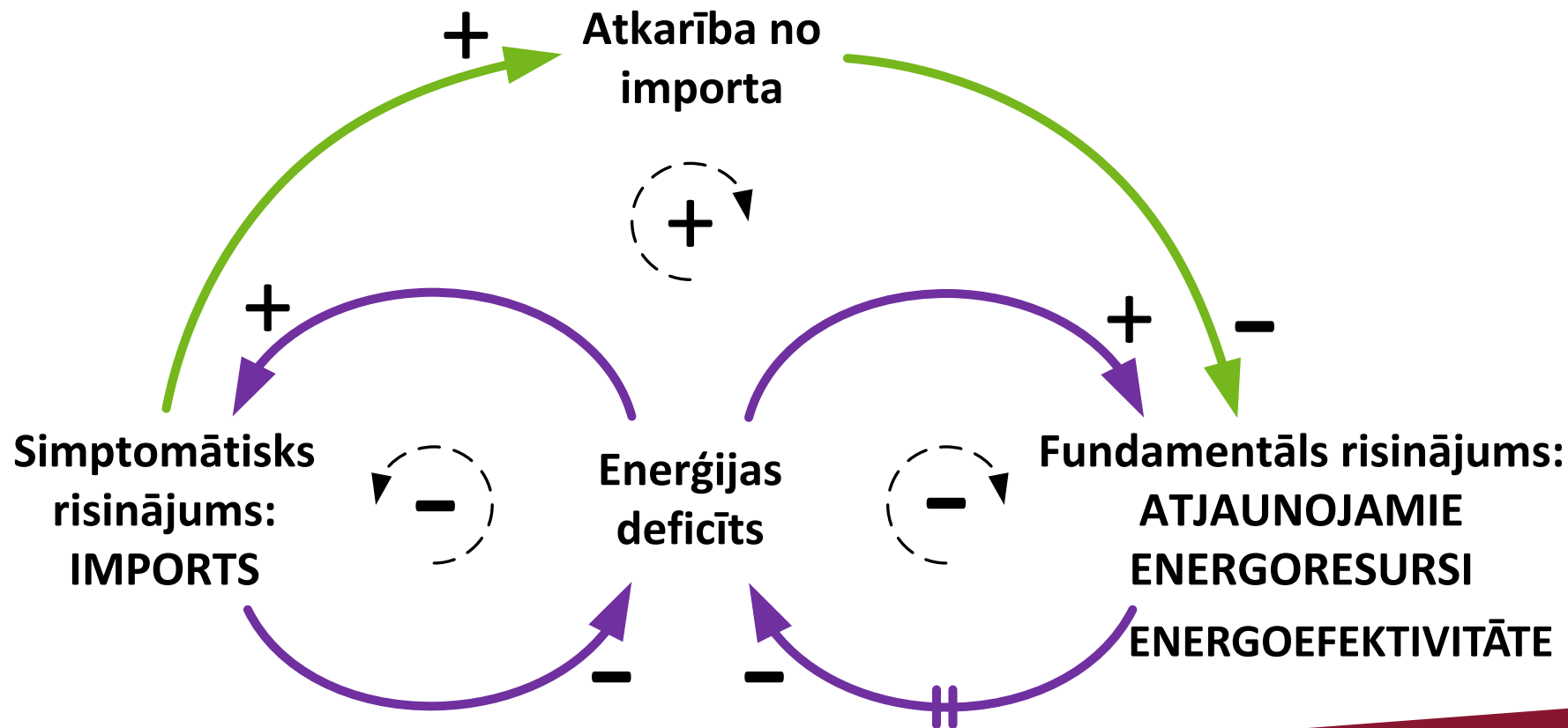
Ēku energoefektivitātes tehnoloģiskie risinājumi

Sistēmdinamikas modelēšana

Enerģētiskā atkarība: īstermiņa domāšanas ilgtermiņa sekas

Enerģētikas pāreja (energy transition): sociālas sistēmas

- Ļoti sarežģītas;
- Daudzas politikas rada sagaidāmajam rezultātam pretējo efektu;
- Cilvēka prāts nespēj uztvert kompleksu un dinamisku sistēmu darbību;
- Tāpēc bieži vien politikas sasniedz īstermiņa risinājumu, radot neprognozējamās ilgtermiņa sekas;
- Cilvēki vairo ārējos spēkus, taču to cēloņi ir meklējami pašā sistēmā;

Energētiskas pāreja (energy transition): sociālas sistēmas

- Atgriezenisko cilpu ietekme ieslēdz sistēmu neilgtspējīgā uzvedībā;
- Politiku neplānotās blaknes rada sabiedrības neapmierinātību ar politikas veidotājiem;
- Taču nav iespējams izveidot politikas, kurās nebūtu spiediena un stresa;
- Ir iespējams atrast dažādus risinājumus un daži no tiem ir vēlamāki nekā citi.

Sistēmdinamikas modelēšana

Kompleksas nelineāras sistēmas ar
atgriezeniskajām saitēm un kavējumiem

DELFI DELFI D⁺ ZIŅAS BUSINESS SPORTS AUTO KULTŪRA IZKLAIDE CĀLIS MĀJA&DĀRZS

Sabiedrība | Kriminālziņas | Aculecinieks | Ārzemēs | Arhīvs | Atmaskots | Tiešraides

DELFI > Latvijā > Sabiedrība

26.07.2021 17:25

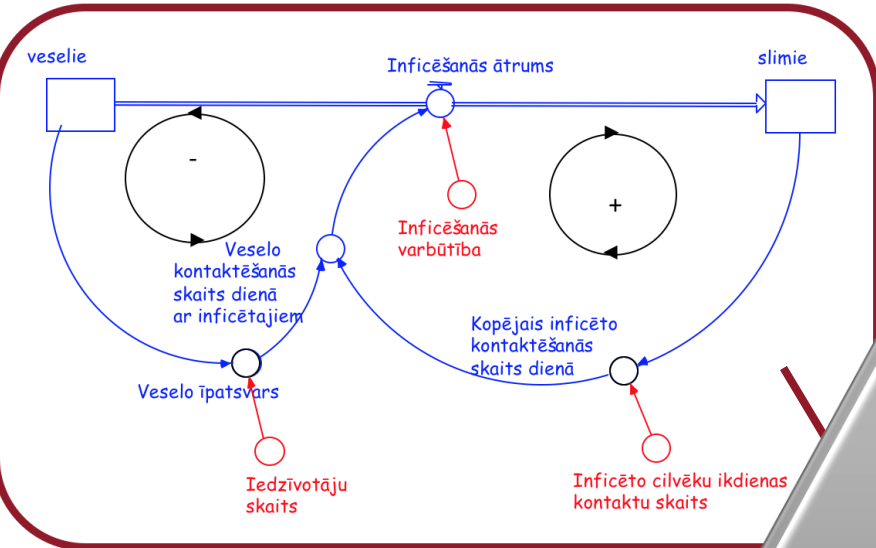
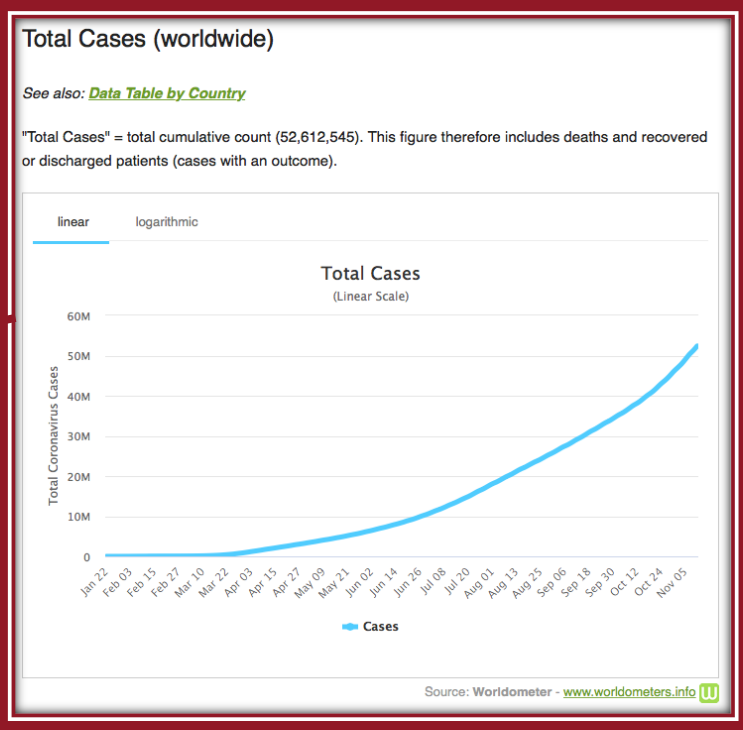
Turpina pieaugt saslimstība ar Covid-19 (36)

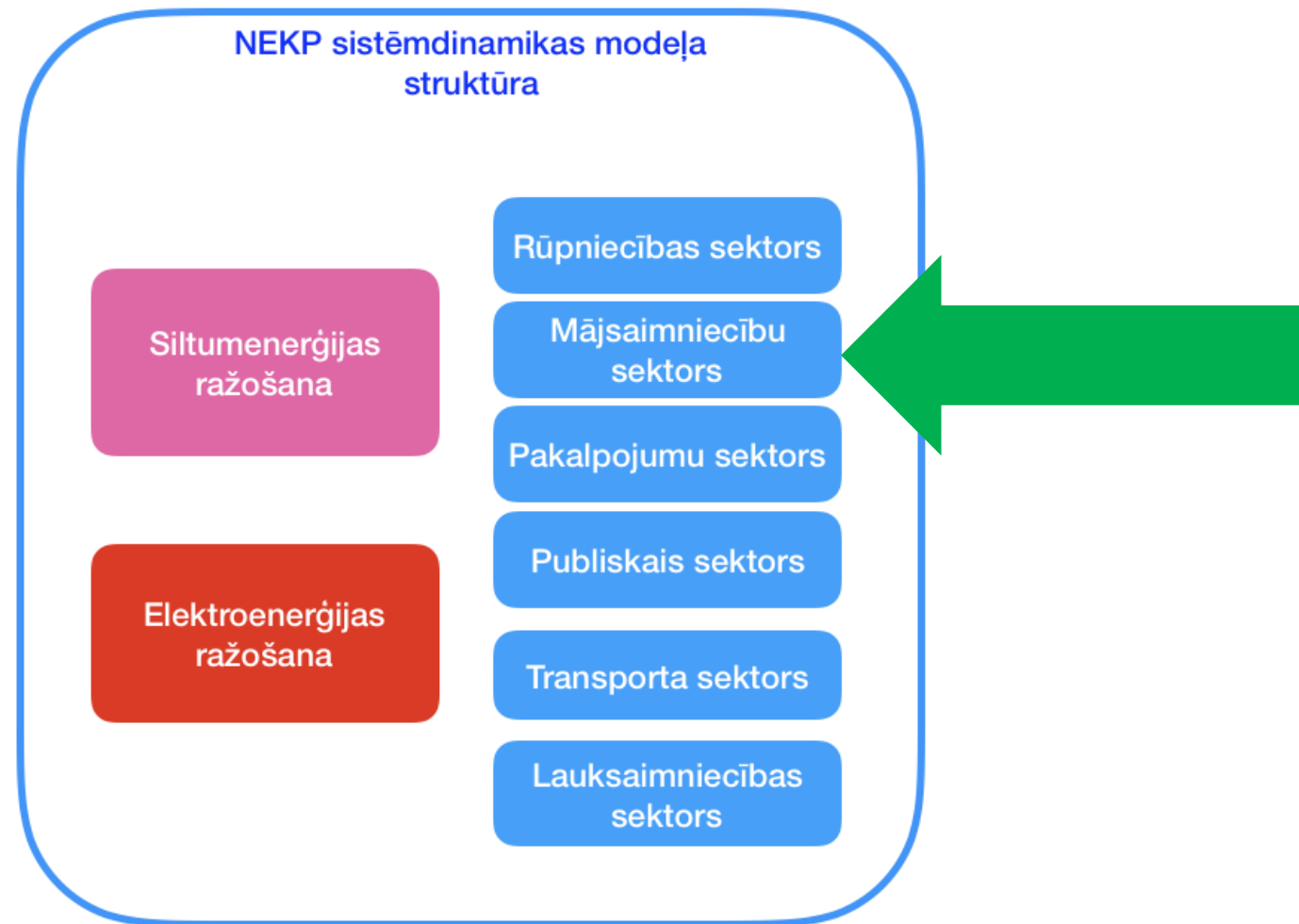
NOTIKUMI

UZVEDĪBA

STRUKTŪRA

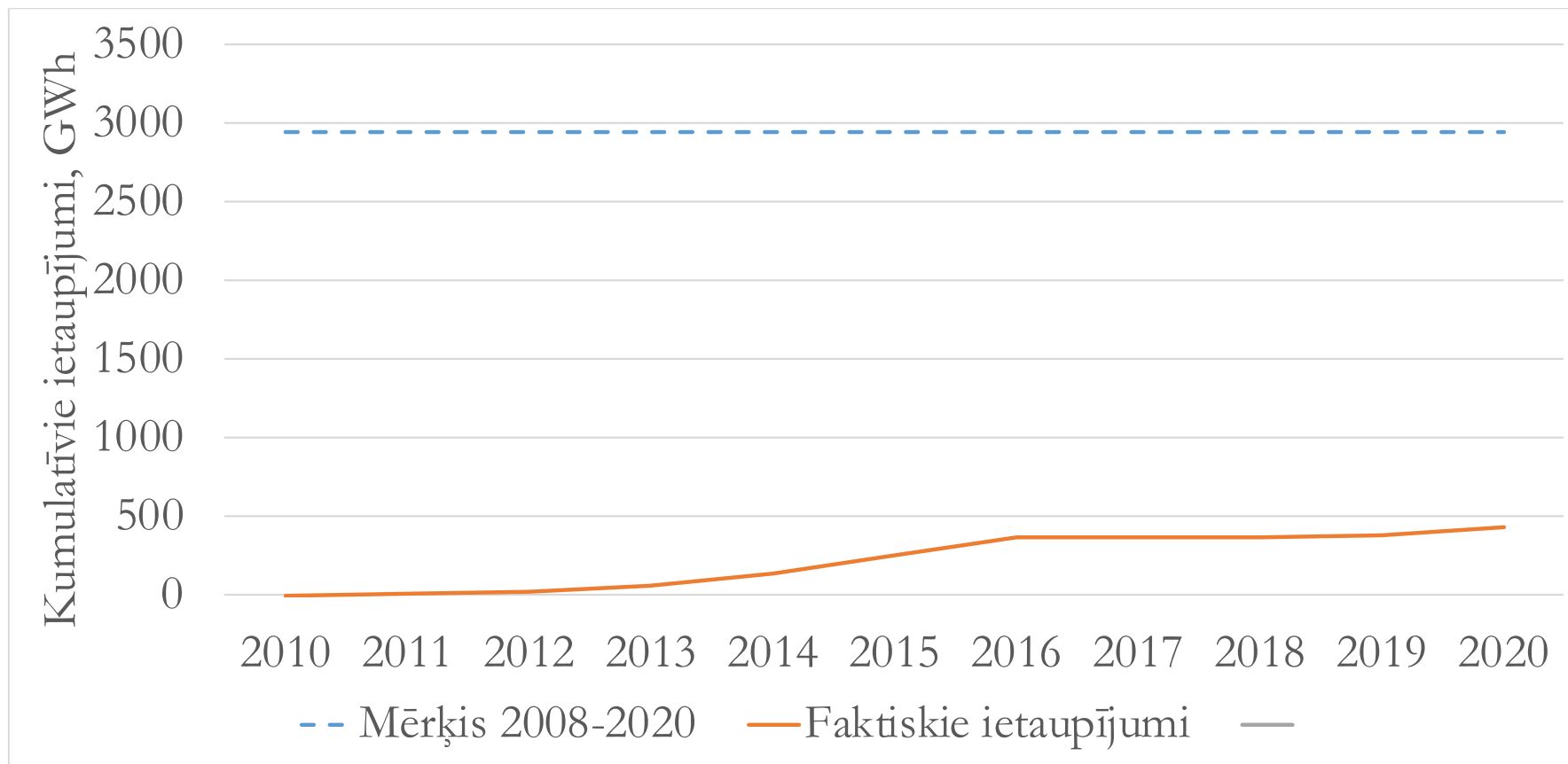
Nacionālais enerģētikas modelis

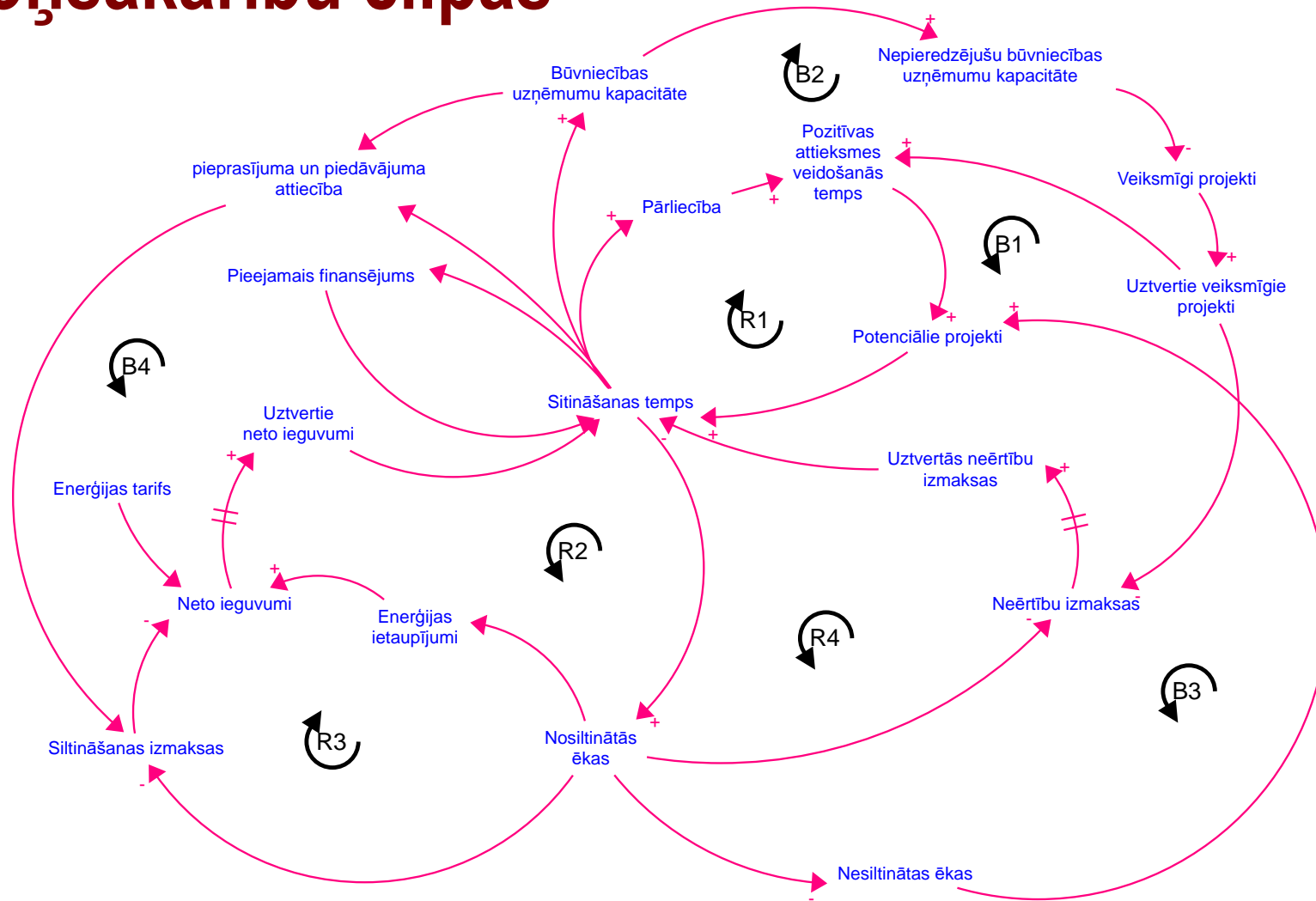

Dzīvojamā sektora energoefektivitāte

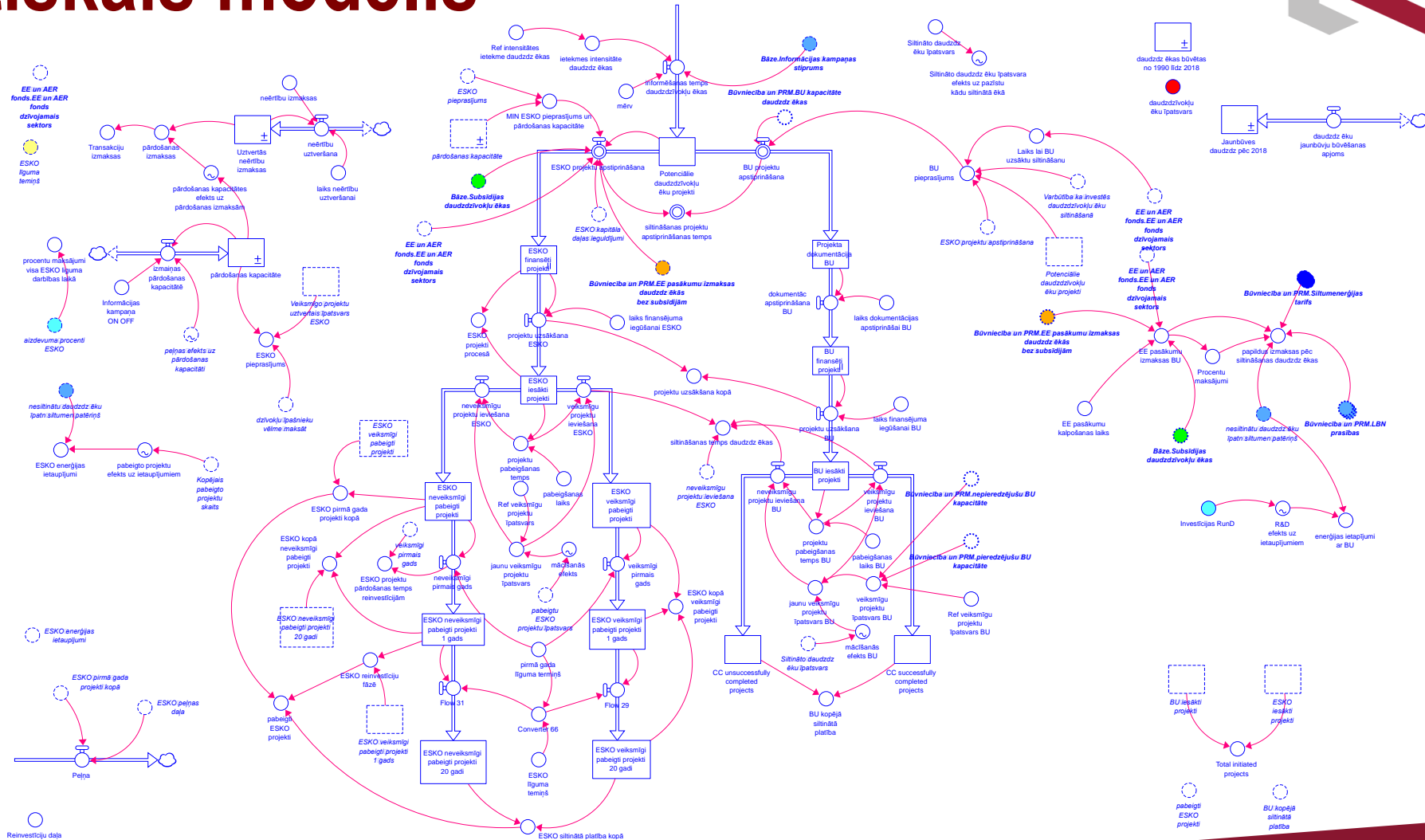
Kumulatīvā ietaupījuma mērķis un faktiskais rezultāts

Modeļa cēloņsakarību cilpas

Matemātiskais modelis

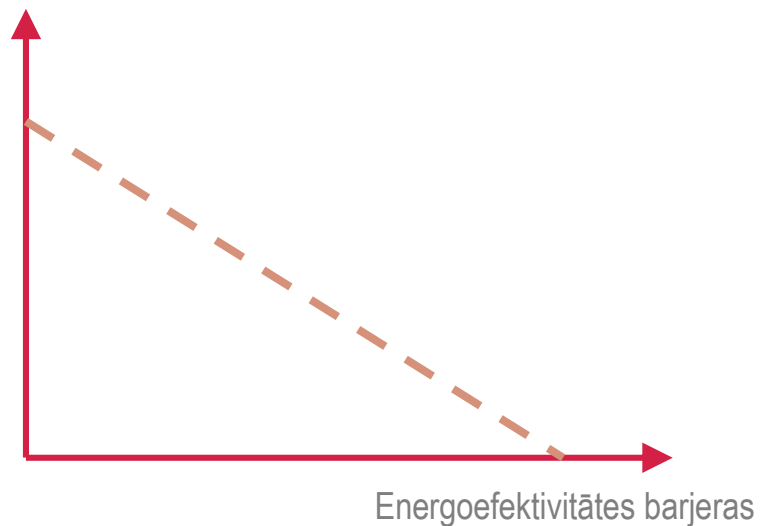

VPP-EM-EE-2018/1-0003

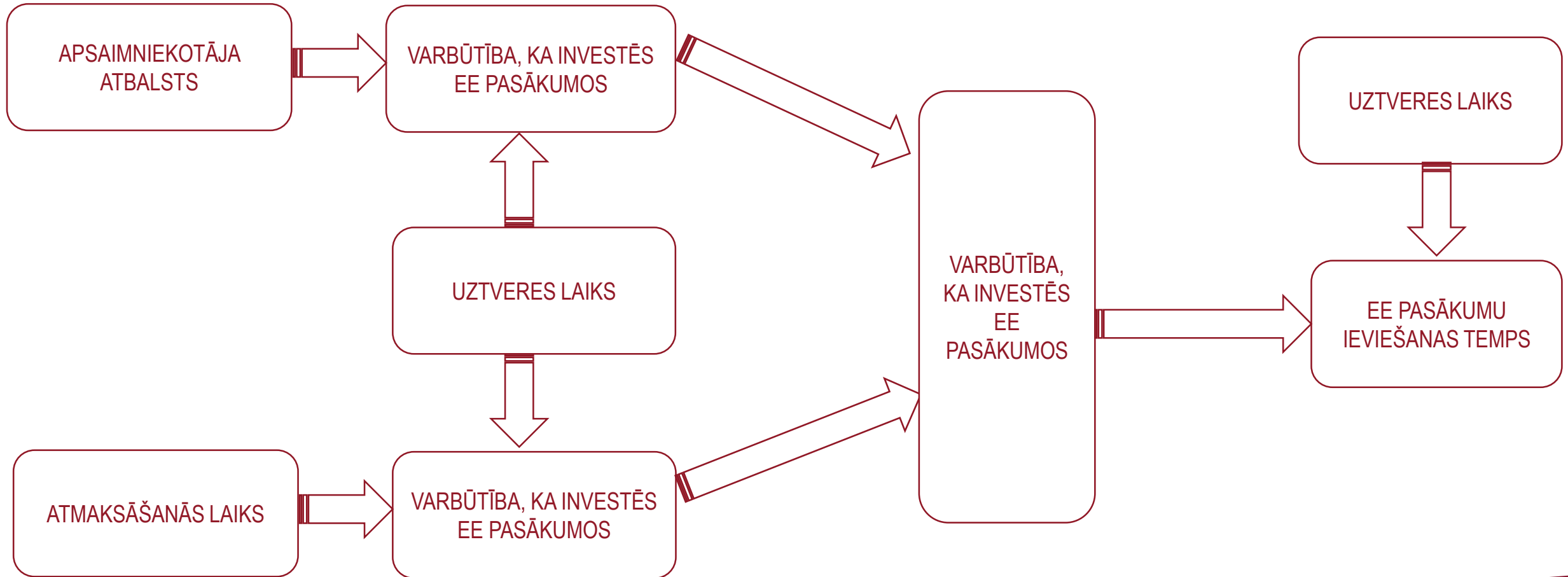
EE barjeru modelēšanas princips

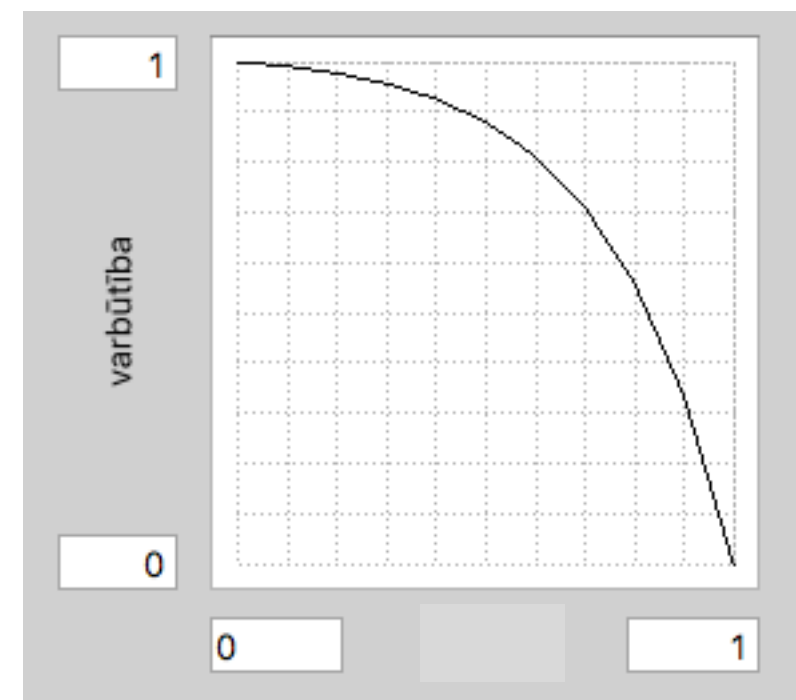
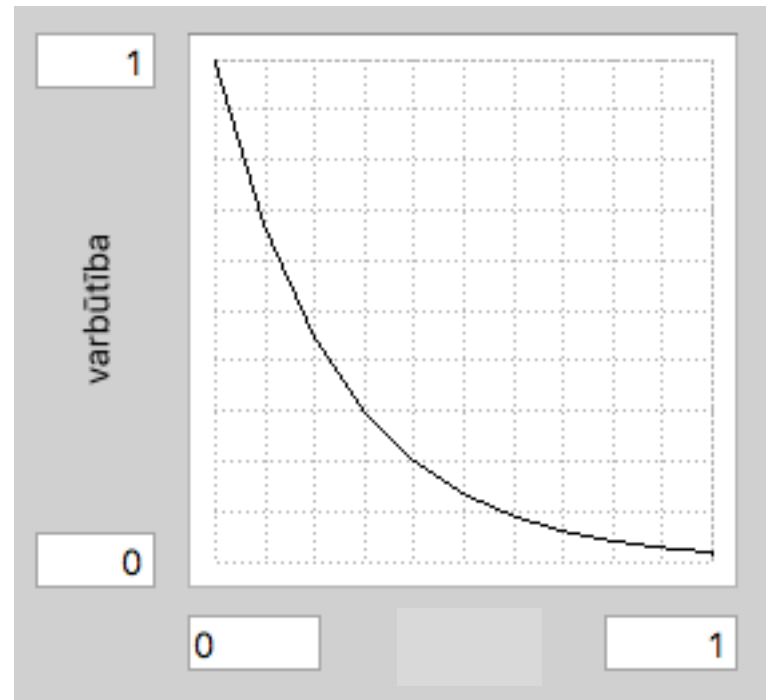
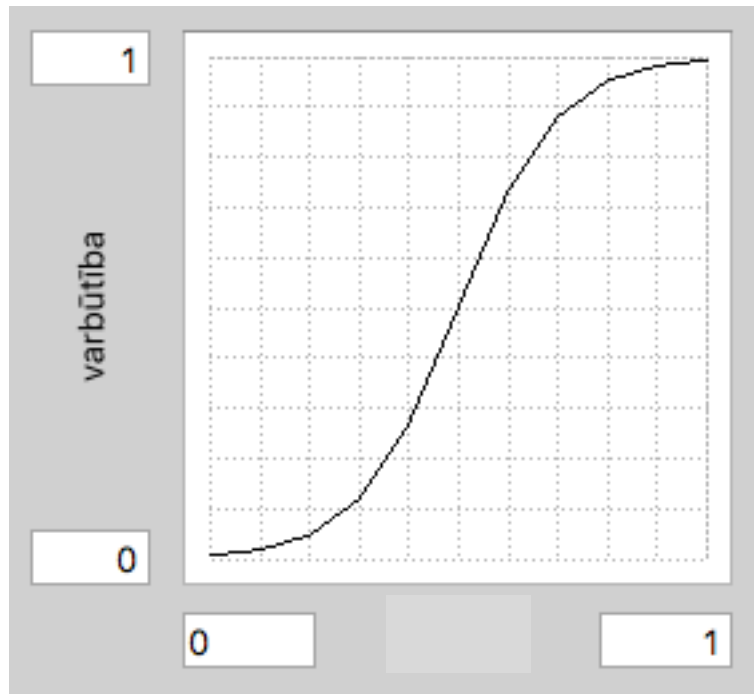
Varbūtība, ka investēs EE pasākumos

EE barjeru modelēšanas princips

Sakarība starp EE barjeru un varbūtību, ka ieviesīs EE pasākumus

Piemēram:

- Apsaimniekotāja atbalsts
- Zināšanas par ieguvumiem no siltināšanas
- Pozitīva attieksme pret siltināšanu
- Kaimiņa ar apgrīzieniem esamība
- Bailes zaudēt dzīvokli, ja netiek maksāts kredīts
- Bailes atkārtoti kļūdīties, veicot EE pasākumus

- EE pasākumu atmaksāšanās laiks

Iedzīvotāju attieksmes un gatavība siltināt

- SKDS aptauja 1014 respondenti (Dzīvokļu īpašnieki (un viņu ģimenes locekļi) nesiltinātās, no 1940. līdz 1990. gadam celtās daudzdzīvokļu ēkās: N=351)

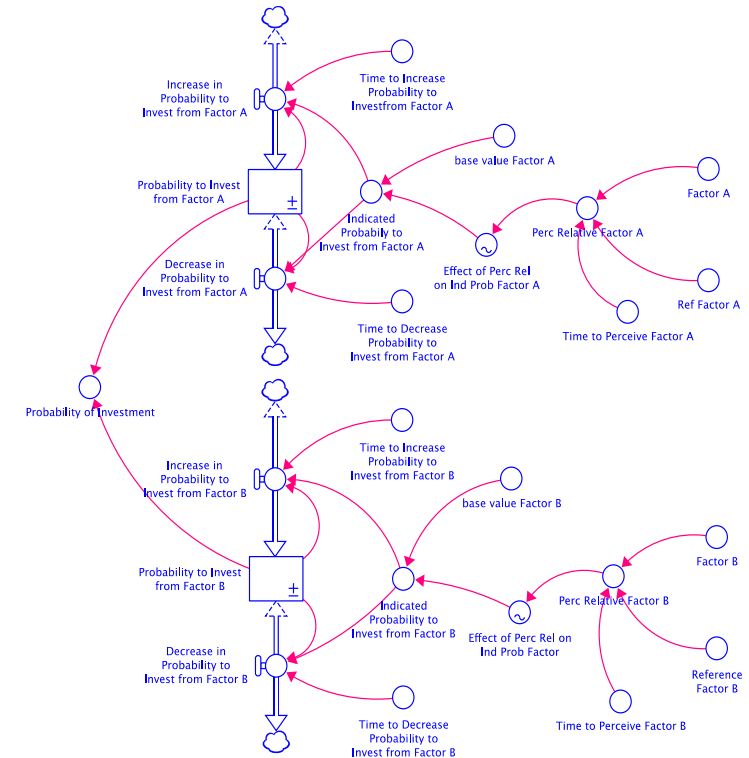
Kā gatavība piedalīties savas mājas siltināšanā korelē ar:

- Sagaidāmajām izmaksām/ieguvumiem (ikmēneša rēķins, dzīvokļa vērtības pieaugums u.c.)
- Izpratni par siltināšanas procesu (darbu kvalitāte, kredīta atmaksa u.c.)
- Attiecībām mājas iedzīvotāju starpā un ar apsaimniekotāju (uzticēšanās kaimiņiem, siltināšanas entuziasti kaimiņu vidū u.c.)
- Ekoloģiskām vērtībām (piem., attieksme pret klimata pārmaiņām u.c.)

Varbūtība, ka tiks siltinātas ēkas ir atkarīga no:

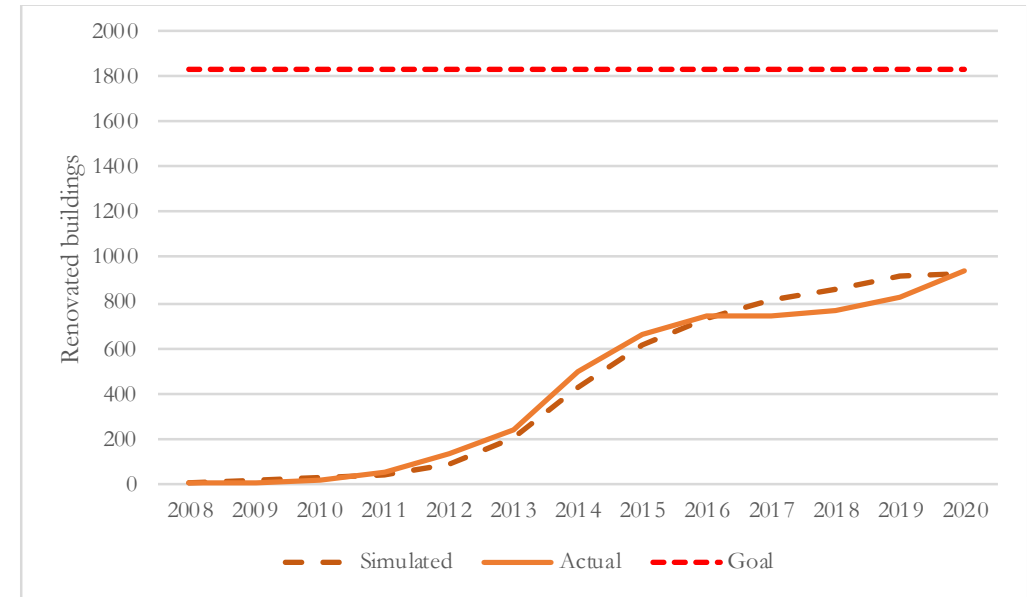
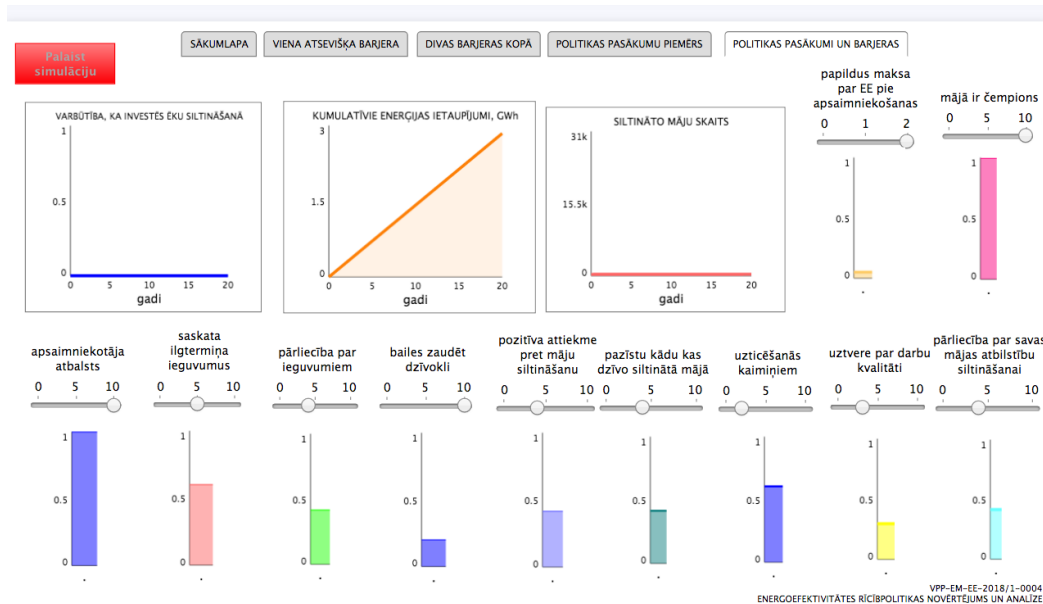
- Papildus ikmēneša maksājumiem par ēkas siltināšanu
- Apsaimniekotāja atbalsta
- Ilgtermiņa ieguvumu saskatīšanas (nekustamā īpašumā vērtība, dzīves kvalitāte)
- Pārlicības par ieguvumiem no siltināšanas
- Pozitīvas attieksmes pret siltināšanu
- Kaimiņa ar apgriezieniem («čempiona») esamības
- Uzticēšanās kaimiņiem
- Pārlicības par savas ēkas atbilstību siltināšanai
- Vai paziņu lokā ir kāds, kas dzīvo siltinātā ēkā

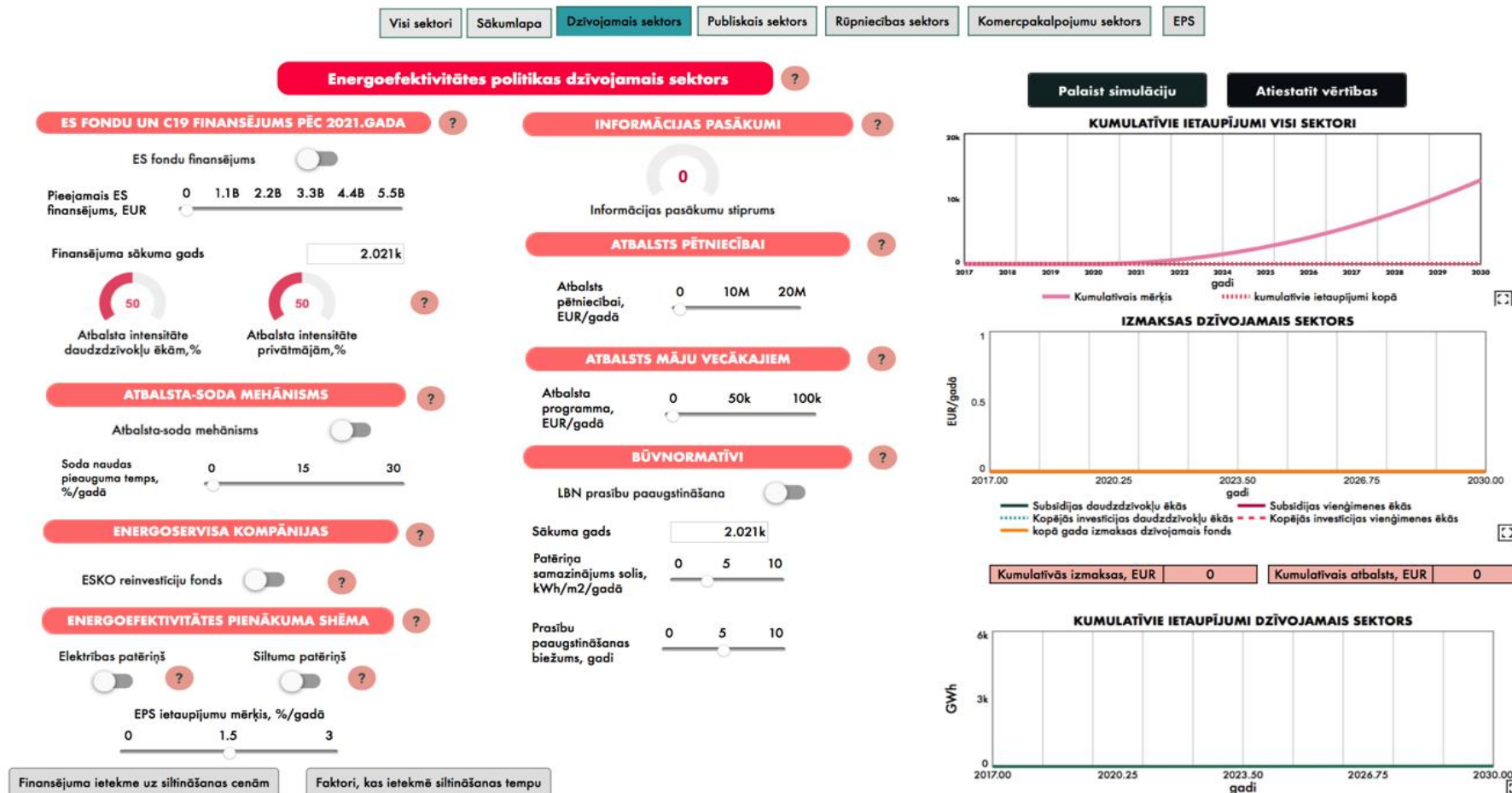
Modeļa testēšana un validācija

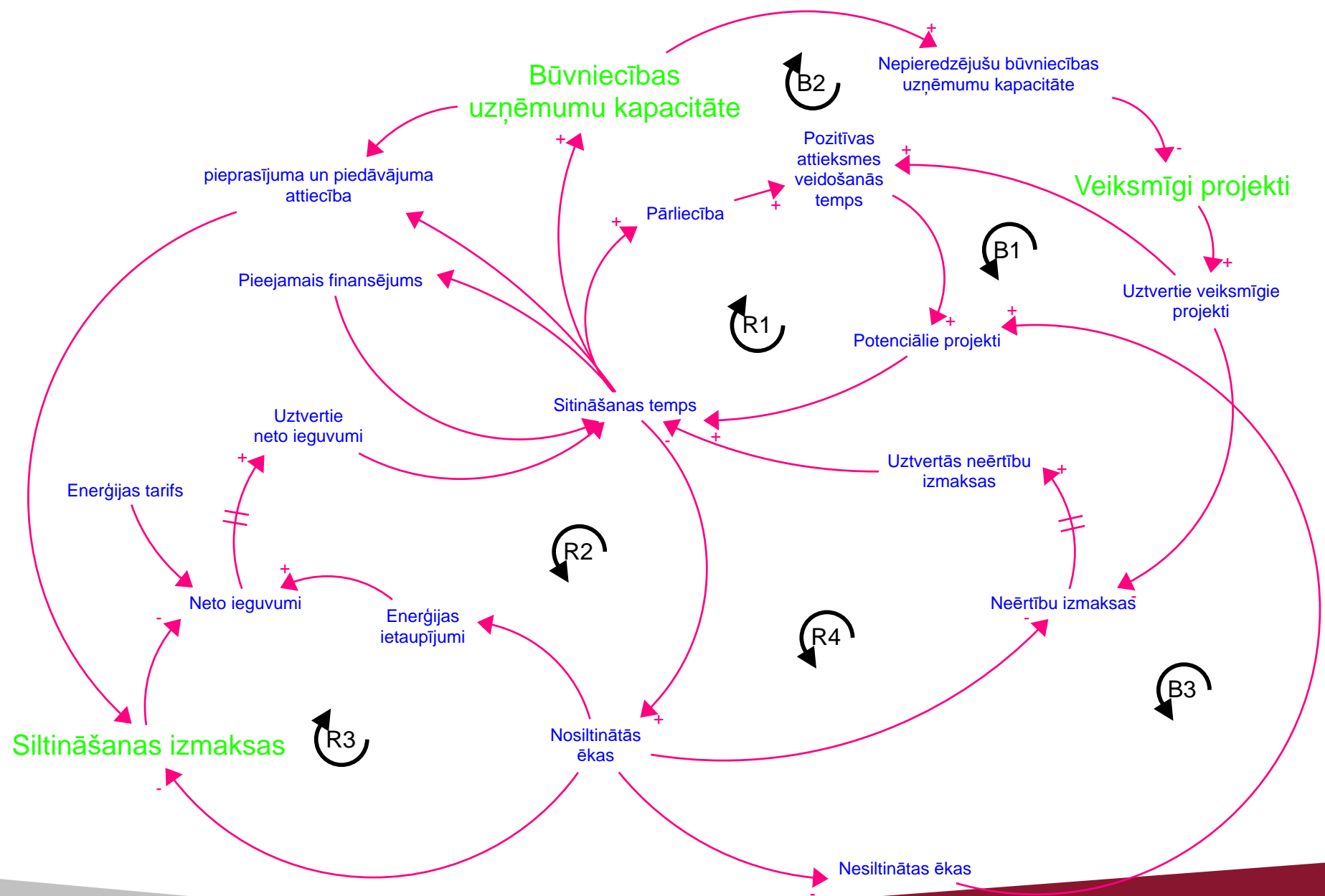
Eksperu darba grupas

Vēsturiskie dati

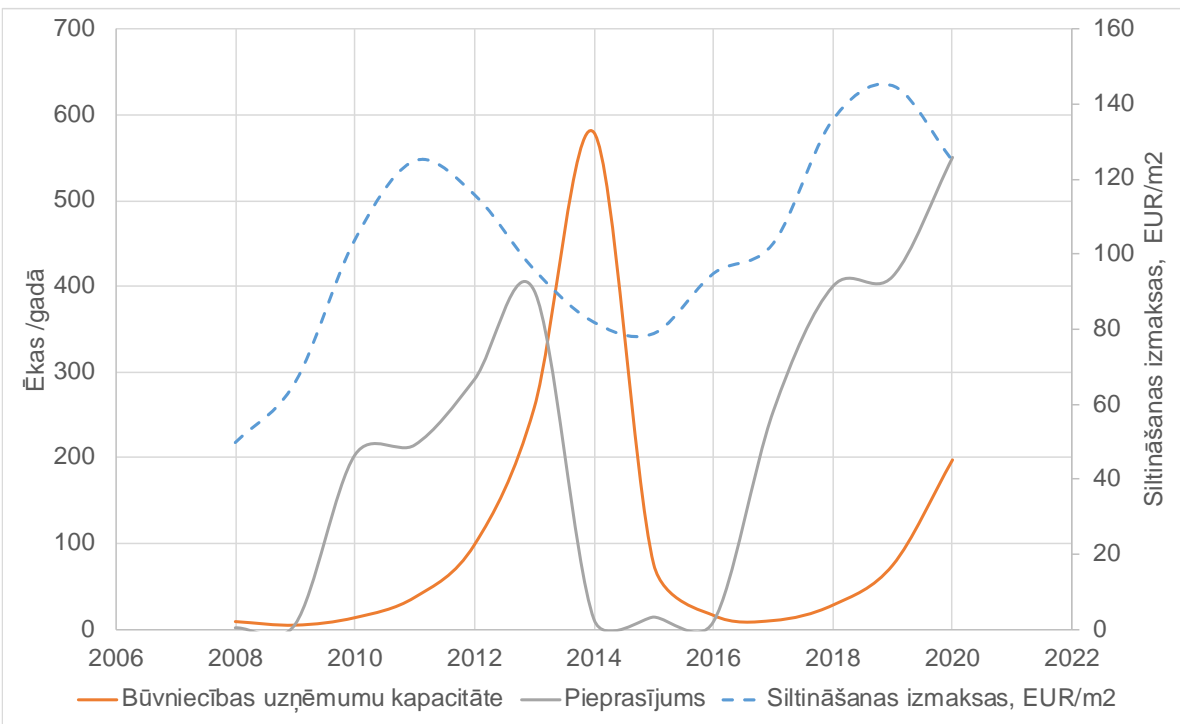

Politikas veidotājiem draudzīga Internetā pieejama saskarne

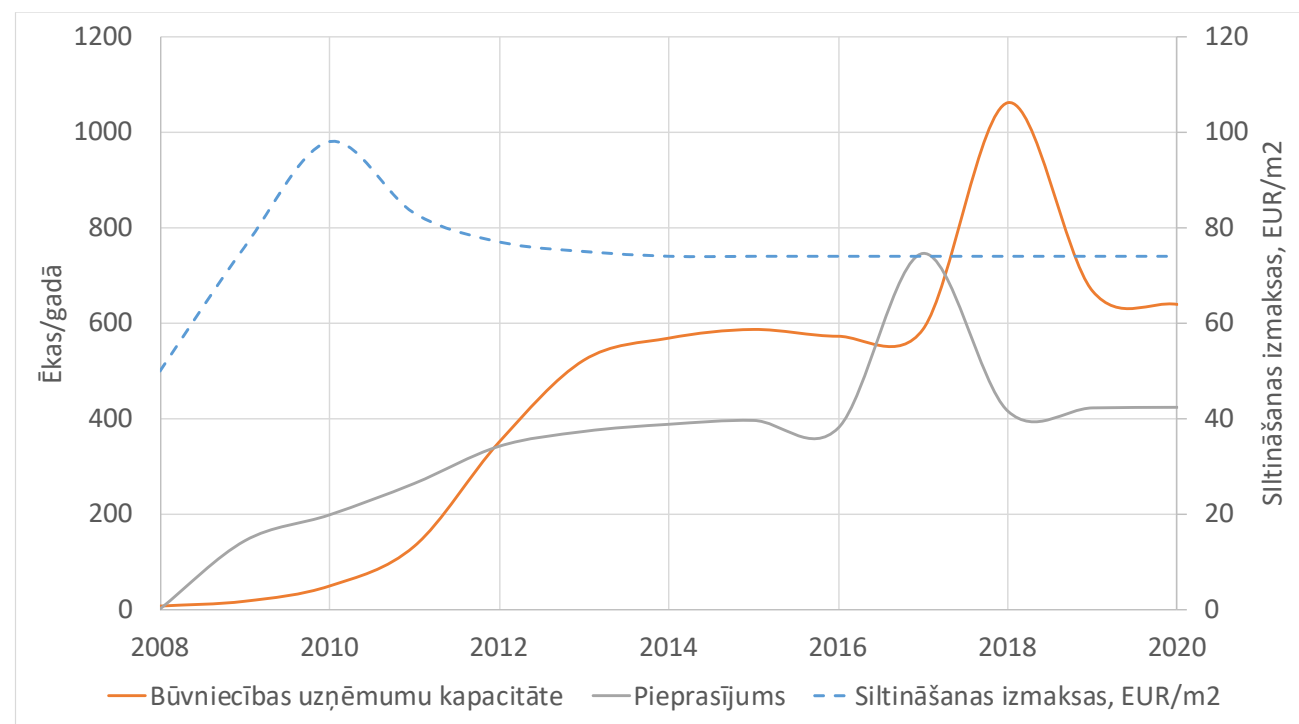

Daudzdzīvokļu ēku siltināšana

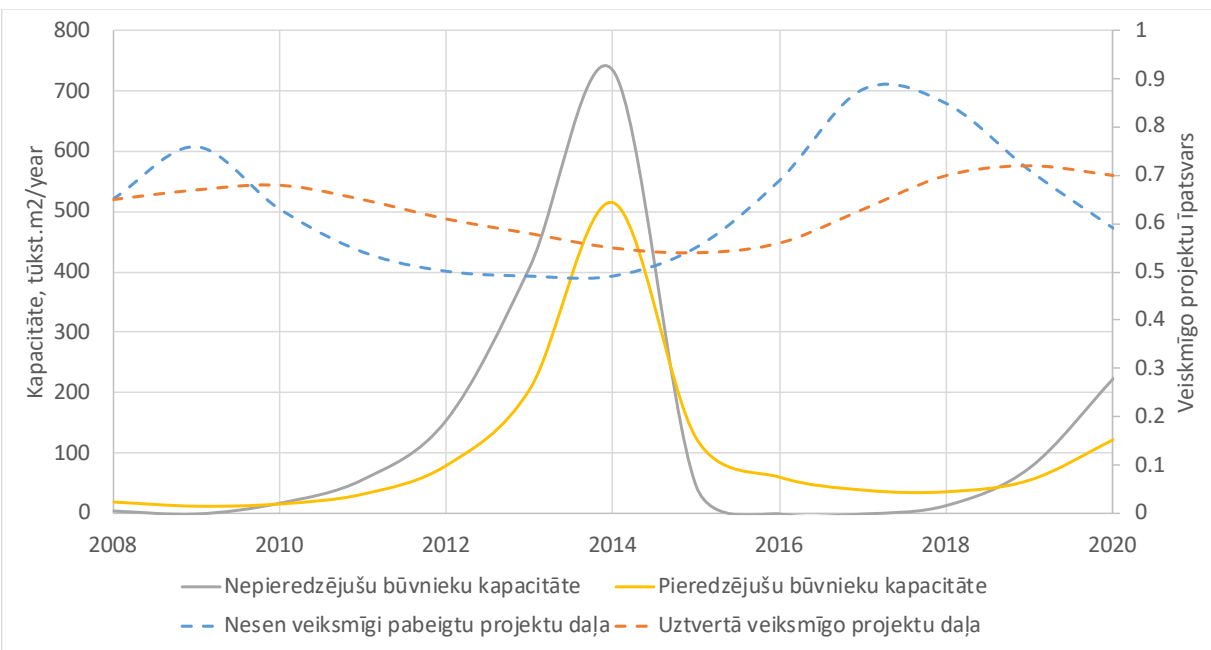

Tikai vienreizēja atbalsta programma

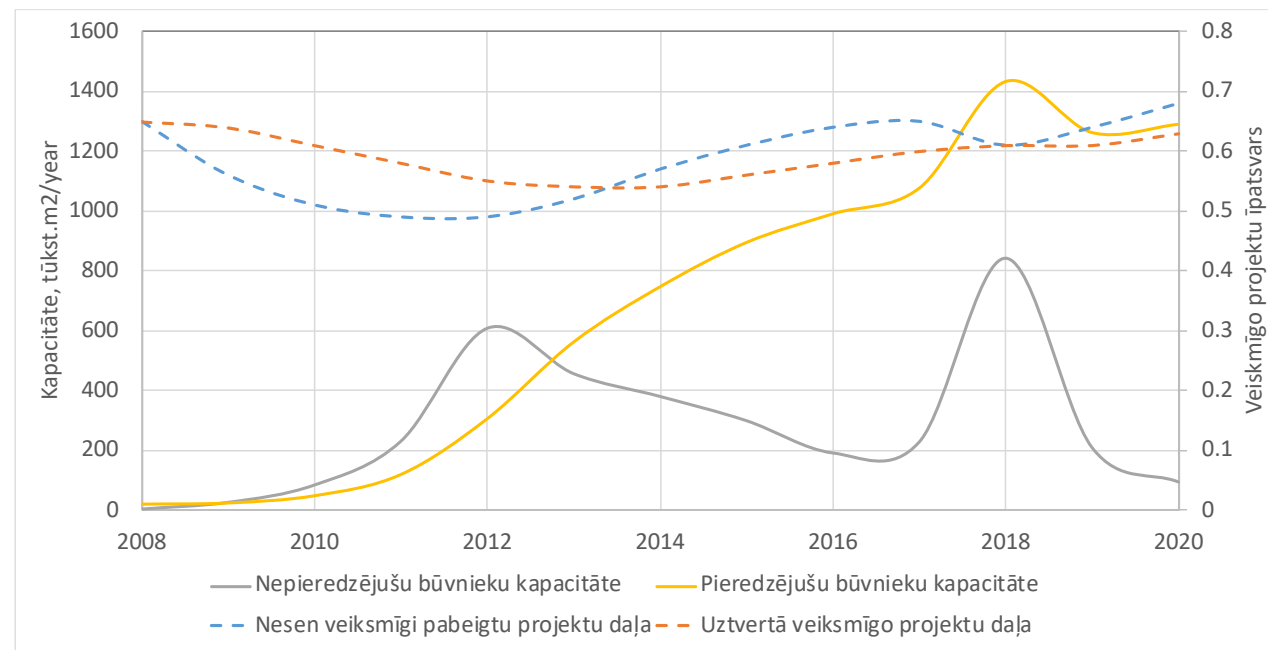

Ilgspējīga atbalsta programma

Daudzdzīvokļu ēku siltināšana

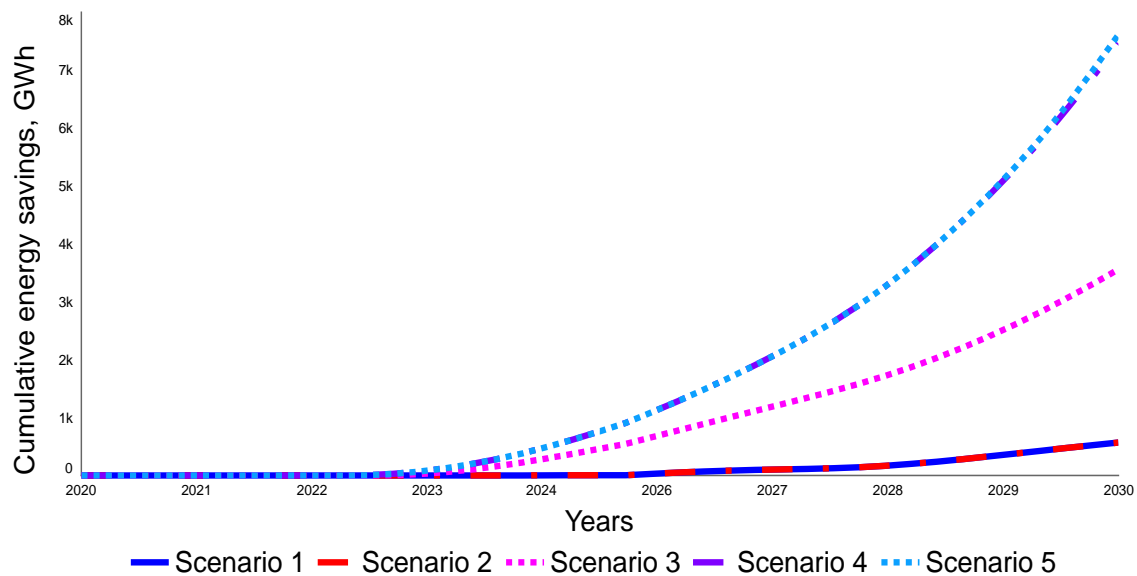

Tikai vienreizēja atbalsta programma

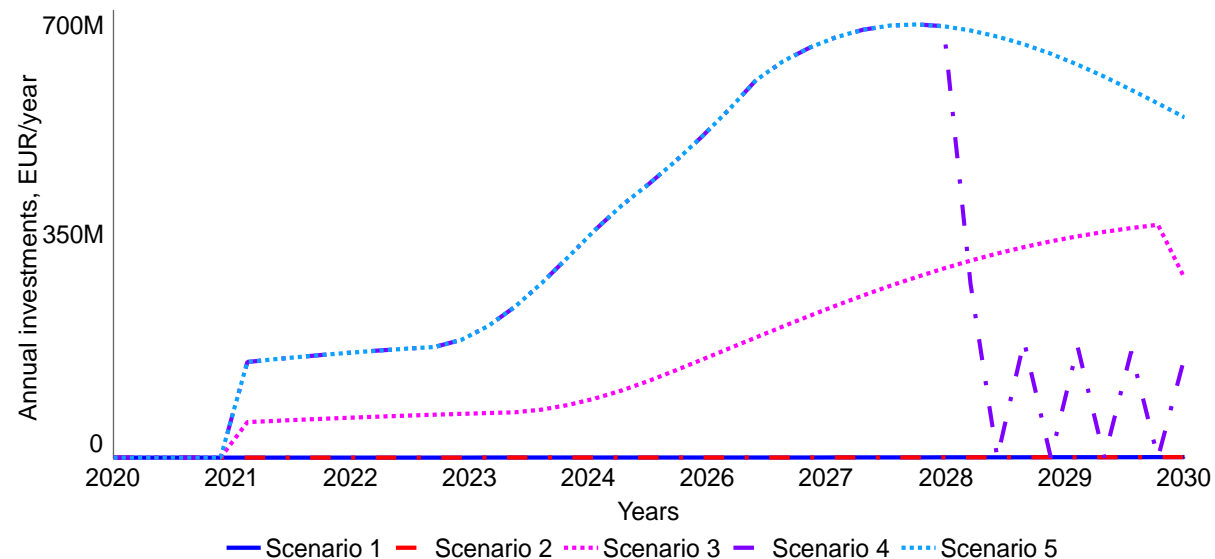

Ilgspējīga atbalsta programma

Politikas scenāriji

Kumulatīvie ietaupījumi

Ikgadējās izmaksas

Secinājumi

- Šķietami pozitīvi politikas pasākumi (straujš atbalsta finansējuma pieaugums kombinācijā ar informācijas pasākumiem) rada neparedzētas sekas, jo novirza sistēmu no līdzsvara;
- Daudzdzīvokļu ēku sektors ir daudz kompleksāks nekā šķiet intuitīvi, jo darbojas vairāki pastiprinošie un un balansējošie mehānismi un tie var radīt negaidītas blaknes politikas pasākumiem
- Daudzdzīvokļu ēku sektorā darbojas atgriezeniskās cilpas, kuras neņemot vērā nevar sasniegt politikas pasākumu mērķus
- Lai noturētu nepieciešamo līdzsvaru sistēmā, jāievieš kompleks pasākumu kopums, neveicot straujas izmaiņas, kas varētu destabilizēt sistēmas darbību.